

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 27. De mortificatione Linguæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

modi facta politicæ munditiæ adu-
 sa, si non ab ignauiâ, & socordia, sed
 mortificandi desiderio orta sint, laudæ
 digna sint, & Deo grata, vt docet
 THOMAS, in dieiūque dentatione
 vitij & perturbationibus purgati-
 scribit S. Hieronymus ad Rusticum
 tamen qui ratione status & officij
 quod gerunt, conuersantur cum ho-
 minibus, remouere à se debent, quia
 quid offendere possit proximum, non
 sancti eiusmodi mortificationibus
 si fuere, nisi cum remoti ab hominum
 conspectu in cœnobijs vel solitudi-
 bus degerent. Atque hæc sufficienter
 varijs mortificationum modis, quibus
 quisque deligere poterit, quos in
 statui & conditioni, viribusque
 corporalibus, quàm spiritualibus
 carit magis conuenientes, & quos
 eretio ipsa, & Parris spiritualis
 lium magis probârit.

CAPVT. XXVII.

De mortificatione Lin-
 guæ.

GRAVISSIMA mala & den-
 tinguæ non refrenatæ, quæ dicitur

21.9.187.
 201.6.

nae litterae multis in locis patefaciunt,
 facile ostendunt, quam fructuosa ne-
 cessariaque sit linguae mortificatio.
 Ac primum, quamuis sacrarum litte-
 rarum stylus admodum sit modera-
 tus, & ab nimia amplificatione alie-
 nus, tamen vehementer linguae detri-
 menta passim exaggerat. *Lingua mala,*
 inquit, *multos commouit, & dispersit*
de gente in gentem, ciuitates moratuo-
ditum destruxit, & diuitum magna-
tum effodit. Virtutes populorum concit-
dit, & gentes fortes dissoluit. Lingua ma-
la mulieres viratas eiecit, & priuauit
illas laboribus suis. Multi ceciderunt in
ore gladij, sed non sic, quasi qui interie-
rum per linguam suam. Hae omnia
 Ecclesiasticus. S. IACOBVS quoque A-
 postolus graphicè malum linguae ex-
 aggerat. *Ecco, inquit, quantum ignis, id*
est quam exiguus, quam magnam syl-
uam incendit? Et lingua ignis est, uni-
uersa as iniquitatis, hoc est, omnium
malorum causa, quia ea comburuntur
animarum. Lingua constituitur in mē-
bris nostris, qua maculat totum corpus,
id est, omnia eius opera bona, & in-
flammas rosam natiuitatis nostra in-
 flammata

DES II. PARS TRACTATVS

flammata à gehenna, id est, infligitur
mat totum vitæ humanæ cursum
prima ætate vsque ad obitum flammata
culpe & pœnæ æternæ. Pergit B. Je-
cobs. Linguam enim nullus hominū
domare potest, inquietum malum, quod
na veneno mortifero, quo anima
corpus interimitur.

CVM ergò testimonio caelesti con-
flet, tot tantaque esse linguæ mala, ut
quidò apparet summam omnibus
cumbere necessitatem mortificationis
& coercendi illam, sic enim animam
suam ab omnibus in omnibus in omni-
bus immunem reddet. vnde Deus per
sapientem dixit: *Qui custodit os suum,
custodit animam suam. Et rursus,
Qui custodit os suum, & linguam suam,
custodit ab angustijs animam suam.*
Bestiam teram & indomitam, ut leonem
vel tigrem, exquisitum est diligenter con-
cludi & custodiri: at lingua, testis. In
osbo, feritate superat omnes bestias.
nulla enim bestia est, quæ indultis
mana domari non queat, at linguam
nullus hominum domare potest. Sic
siq̄ vinculis soluta non aliud damnum
faciant, quàm quod corpora aliquando

Prov. 19.
Prov. 21.

DE MORTIF. VOLVNT. 509

dilacerent, & sæpe dominis suis par-
cant: at lingua habentis suis soluta in-
vadit animas immortales, & licet eis
non eripiat vitam naturalem, tamen
eripit supernaturalem gratiæ, quod de-
terius est, quàm si eam in nihilum
redigeret. minus enim malum est
non esse, quàm esse in peccato & Dei
optimis max. offensione. Nec so-
lùm damnum infert alijs, verùm eti-
am sœvit in supm dominum, cum
que per summam tyrannidem è me-
dio tollit. Sæpe namque contingit lin-
guam malè mortificatam vnico ver-
bo temerè profuso, omnibus antea actus
vitæ meritis, fructuosisque labori-
bus animam miserabiliter spolia-
re, & in ignes detrudere sempiter-
nos.

QVAM ergò equum est hanc effera-
tam bestiam arctissimæ includere cu-
lodiz, ne facilè in publicum prodeat,
stragesque dictas faciat. Quod sapi-
entissimè ipse naturæ auctor non ob-
scure nos docuit. Vt enim homo bel-
liam ferocem caueæ ferreæ, vel loco
altis muris circūdato includere solet,
& licet ianuam caueæ vel muro adiū-

gat, tamen vigilem & peritum simul
custodem adhibet, qui nunquam
emittat, nisi quando nocere non valet.
sic Deus linguam, tanquam in cau-
am & specum inclusit oris humano, du-
plici vallo dentium & labiorum bene
communito, ac licet ianuam per quam
egredi queat, non negarit, tamen ian-
torem illi adhibuit per vigilem, ipsam
rectam rationem, qui non sinit eam
foras prodire, nisi quando alijs prode-
re possit.

NEQ. solum ab his tantis malis
mortificatae linguae beneficio liberari
possumus, sed etiam locupletari omnibus
spiritualibus & veris bonis gratias
gloriae: nam cum homo natura tan-
pronus & procliuus sit, ad quiduis pro-
libito effutiendum, non potest non
plurimum apud Deum mereri, si pro-
nitatem illam naturalem competat,
& a sermonibus vanis & inutilibus
proffus abstineat. Accedit, quod si se-
mones vanos in pios & spirituales de-
inde commutet, indies in singula pe-
nae verba meritum, ac proinde gratias
virtutes, ipsamque gloriam in celo
mirum in modum adaugeat. *Vnde
scriptura*

DE MORTIF. VOLVNT. 111

Scriptura diuina dicit. *Vena vitæ, os in* *Prm. 10.*
si, ex eo enim procedunt verba con-
ciliantia salutem, & vitam spiritalem
ijs, qui audiunt. Si cui prædium sit fer-
tile, experientiaque didicerit, accessio-
ne culturæ vberissimum reddere fru-
ctum, quanto studio & diligentia il-
lud inuisere, omnibusque rebus ne-
cessarijs, vt maiorem semper fructum
ferat, instruere solet? Lingua bona præ-
dium est spirituale & diuinum, quod
si seruus Dei sedulo excolat, nobilissi-
mos virtutum meritorumque fru-
ctus refundet. Omni ergo cura illud
custodiat, herbas prauorū colloqui-
um in eo extirpet, bonorumque &
spiritualium verborum semina in illud
inijciat, miserationumque & consola-
num cælestium participem animam
suam reddet secundum illud sapien-
tis: *De fructu oris homo satiabitur bo-* *Prm. 13.*
nis, hoc est, quæ bonæ linguæ vsu pro-
merebitur.

CAPVT. XXVIII.

*De mortificanda inordinatione lingue
in detractione,*

Z 5

Qvo.